

De staking in de visserij

In plaats van een massaal uitvaren van honderden vissersschepen, zoals na de nieuwjaarsdag verwacht mocht worden, bleef het donderdagmorgen akelig stil in de Nederlandse visserijhavens. Pas in de namiddag begonnen er schepen naar zee te gaan, maar bij elkaar is misschien één derde van de vloot vertrokken. Het geldt hier een wilde staking van loonsverbetering. In Holland liggen immers de lonen veel lager dan in België.

Tenslotte meldde Scheveningen, na veel palabers, dat twee schepen naar zee waren gegaan. Vlaardingen volgde met ook een paar. Later gingen er meer. Van de ongeveer 250 schepen, waarmee in IJmuiden de Visserhaven en de Haringhaven vol lagen, zijn er in de namiddag nog een 100 uitgevaren. Een groot deel werd gevormd door kotters, maar er bevonden zich toch ook vele treilers onder. De agitatie van het OVB welke organisatie een jaar of zes geleden de vissersvloot bijna drie maanden in de havens hield, komt in een vreemd licht, als men weet dat de erkende bonden al enige tijd met de reders in onderhandeling waren over verbeteringen in de loon- en arbeidsvoorwaarden.

Hoewel vrijdag uit IJmuiden 35 schepen naar zee zijn gegaan, kan nog niet worden gesproken van een einde der moeilijkheden. De onrust duurt nog voort en met name in Scheveningen staat het kwik in de stakingsthermometer nog hoog. Dat bleek vrijdagmiddag toen de drie erkende vakbonden in de Gouden Wieken een gezamenlijke ledenvergadering hielden, waar de besturen opening van zaken deden met betrekking tot de aan de gang zijnde onderhandelingen met de reders. Tijdens de vergadering liep een der aanwezigen naar voren, fluisterde wat tot een bestuurder en riep vervolgens luid door de zaal: «Wij eisen een openbare vergadering». Het bestuur reageerde hierop niet, waarna de 300 aanwezigen protesterend de zaal verlieten. Buiten troffen zij ongeveer 400 wachtende collega's aan, die daarop prompt de zaal in bezit namen en toen onder leiding van het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties wel 'n openbare vergadering hielden. Een deel van de aanwezigen uit de eerste vergadering zat nu ook in de zaal. Voorzitter Jaap Koning stelde zijn eisen tot onderhandelen nu scherper. De reder die vóór maandag niet de bereidverklaring heeft gegeven aan onderhandelingen te zullen deelnemen, kan er op rekenen, dat zijn werknemers in staking gaan.

Terwijl het er dus alle schijn van heeft, dat het konflikt zich voornamelijk in Scheveningen toespitst bleef het vrijdag in IJmuiden rustig.

Maar die rust hing ook over de vloot. 's Morgens ging maar één enkele kotter naar zee. In de middaguren werd het echter drukker, zodat bij elkaar nog 35 vaartuigen naar de visgronden vertrokken. Daaronder waren de Rotterdam en de

Utrecht van de rederij Krijger, die naar de visserij rond IJsland vertrokken, daarmee de tweede fase van het verre visserij-eksperiment met overheidssteun inluidend. Dat in IJmuiden nog ongeveer 100 schepen bleven liggen, behoeft niet direct te duiden op een dreigende staking. Op sommige van deze schepen worden nog reparaties uitgevoerd, omdat zij pas volgende week naar zee zouden gaan. Daarnaast was het voor de zogenaamde weekkotters de moeite niet meer om uit te varen. En omdat op vele Noordzeetreibers de christelijke traditie nog wordt gehandhaafd niet op zondag te vissen, had het voor die schepen evenmin zin te vertrekken, omdat zij dan juist tegen de zondag op de visgronden zouden aankomen en daar dan één dag werkloos moesten blijven liggen. Het vertrek van de «Rotterdam» en de «Utrecht» maakt duidelijk dat men in rederskringen voornemens is het verre visserij-eksperiment dat vorig jaar werd begonnen, toen van regeringswege hiervoor één miljoen gulden beschikbaar werd gesteld, voort te zetten. De minister heeft toen al in de Kamer meegedeeld, dat het nodig zou zijn te rekenen op drie jaar eksperimenteren, teneinde een gefundeerd oordeel over mogelijkheid te kunnen vellen.

**PUBLICITEIT
IN
HET
VISSERIJBLAD
DOET
UW
ZAKENCIJFER
STIJGEN**

Uit de vaart

De IJM.33 Thorina is uit de vaart genomen. Dit werd de bemanning maandagmorgen meegedeeld. De vissers stapten niets vermoedend aan boord, van de gedachte uitgaande dat er zou worden gevaren.

De rederij — de V.E.M. — had echter andere bedoelingen en liet weten dat het schip aan de kant zou blijven liggen. Vermoedelijk wordt de Thorina die in 1946 in Engeland werd aangekocht aan een buitenlandse rederij verkocht. In IJmuider visserijkringen doen hardnekkige geruchten de ronde dat nog meer IJmuider treilers in vreemde handen zullen overgaan. Zo zou voor de hekreiler Maria Elisabeth IJM.5 van de N.V. De Marezaten belangstelling van Mexicaanse zijde bestaan.

Verkoop met uurwerk

Speciaal op drukke dagen, zoals bij het begin en einde van de week, is het onmogelijk de tong zo tijdig gelost te hebben, dat het niet telkens weer opnieuw partijtjes verkocht moeten worden, waarvoor de handelaren dan weer naar de mijnzaal moeten, die voor sommigen bijna een kilometer lopen van 'n pakhuys af is, terwijl de betrokken tong vrijwel bij hen voor de deur ligt. En als de verkoop niet vroeg genoeg kan plaatsvinden, brengt dat ook de uitvoerders weer in tijdnood. Een ander bezwaar is dat de handelaar gewend is te zien wat hij koopt. In de mijnzaal is dat niet het geval. Daar komt bij dat het Staatsvissershavenbedrijf 'n neutrale rol speelt en zich dus niet bemoeit en ook niet verantwoordelijk stelt voor de kwaliteit en evenmin aansprakelijk is voor een juiste sortering. Hoewel de verkoop dus met behulp van het mijntoestel de menselijke faktor van de traditionele wijze van afslaan uitsluit, voelt de handel het anderszids als een groot bezwaar, dat de nadelen van het nieuwe systeem het risico geheel op de schouders van de handelaren leggen. Ook leeft er in de kring van de handel bezwaar tegen het feit, dat het mijntoestel al besteld bleek te zijn op het ogenblik dat de han-

del meende bij de keuze van het te volgen systeem nog een adviserende stem te hebben.

De directeur van het Staatsvissershavenbedrijf, mr. J.R. van Eerde, heeft deze problematiek met de afslag over de klok wel zien aankomen. Vóór de oorlog zijn er ook al eens pogingen gedaan om op deze wijze de visverkoop in IJmuiden te moderniseren. Dat is toen een mislukking geworden en daarom werd nu met de meeste omzichtigheid geëksperimenteerd om het systeem alle kansen te bieden. Regelmäßig vinden ook besprekingen plaats met de betrokkenen om te trachten de gerezen moeilijkheden uit de weg te ruimen. Een dergelijke bespreking vindt ook deze week weer plaats. De voorzitter van de Ned. Zeevisgroothandel Vereniging, de heer P. Krab, zei niet blind te zijn voor de bezwaren. Er is een hemelsbreed verschil met de oude wijze van verkopen en er zijn volgens hem wel degelijk grote voordelen aan verbonden. De overschakeling vraagt echter gewenning en aanpassing, waarbij de heer Krab vol vertrouwen was dat voor de gekonstateerde problemen in gemeenschappelijk overleg een oplossing kan worden gevonden.

Te weinig tongaanvoer in 1963 en de zaterdagverkoop ?

Verscheidene IJmuider vishandelaren zijn het niet eens met de passage in het jaaroverzicht van de Nederlandse Zeevisgroothandelsvereniging over de oorzaak van de geringe voorziening van de markt van tong. Zij ontkennen niet dat dit zo is, inderdaad is er in 1963 heel weinig tong in IJmuiden aangevoerd. In het jaaroverzicht wordt gesteld, dat dit te wijten was aan de laatste strenge winter en aan de invoering strenge winter en aan de invoering van de vrije zaterdag waardoor vele schepen die voorheen vaste klanten in IJmuiden waren andere aanvoerhavens zijn gaan opzoeken. Dat is volgens de bewuste handelaren die de heer A. Glas als spreekbuis hebben allemaal waar, maar het had nooit zover gekomen als het bestuur van de Zeevisgroothandelsvereniging indertijd niet eensgezind voor de vrije zaterdag was geweest. Op de vergadering die toen aan deze affaire werd gewijd, waren verschillende vishandelaren, onder wie de heer Glas, tegen de vrije zaterdag omdat zij hiervan rampzalige gevolgen voor het IJmuiderbedrijf verwachtten. Vooral de exporteurs op Engeland werden van de vrije zaterdag de dupe. Op die dag was er altijd een grote aanvoer van platvis en hiervan moesten deze handelaren het hebben. De heer Glas en zijn collega's vinden het onbegrijpelijk dat de Zeevisgroothandelsverenigingen nu steen en been klaagt. Zonder de medewerking van de handelaren hadden de visknechten nooit hun zin gekregen.

Zij zijn niet tegen de vijfdaagse werkweek. Ook de visknechten hebben hier recht op, maar zaterdags zal er gewerkt moeten worden. In onderling overleg met de werkgevers kan dan op een andere dag in de week vrij worden gegeven. Ook is het niet nodig dat er op zaterdag tot 's avonds 12 uur wordt gewerkt. Maar als men de aanvoer tot de helft of tot een derde beperkt, kan het bedrijf normaal voortgang vinden. Het is volgens de heer Glas en zijn collega's toch te gek, dat de IJmuider handelaren nu naar Den Helder, Harlingen, Urk en Wieringen moeten rijden om aan hun trekken te kunnen komen. Deze plaatsen plukken nu dankbaar de vruchten van de IJmuider situatie. Hun omzetcijfers zullen voor 1963 aanmerkelijk hoger liggen dan voor 1962. De heer Glas neemt het de bewuste gemeentebesturen helemaal niet kwalijk dat zij op alle mogelijke manieren trachten de belangstelling voor hun visafslag te stimuleren. Doch IJmuiden moet hierdoor steeds meer veren laten. Overigens doet het heel vreemd aan dat de handelaren die destijds de vrije zaterdag juichend binnenhaalden, de eerste waren om elders te gaan kopen wat zij in IJmuiden niet meer konden bemachtigen. Van een vrije zaterdag over de hele linie is trouwens geen sprake. De vis die in «den vreemde» wordt gekocht moet in IJmuiden verwerkt worden, zodat de knechten van deze werkgevers toch op zaterdag in aktie moeten komen.